

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžrk/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 4012200298
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4012200298.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, zastúpeného HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Červeňova 14, Bratislava, IČO: 35 885 459, proti žalovanému: Okresný úrad Levice, katastrálny odbor, so sídlom Terézie Vánsovej 4, Levice, za účasti ďalšieho účastníka (sťažovateľa): Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra, so sídlom Námestie Jána Pavla II. 7, Nitra, zastúpeného Petruška & partners s.r.o., so sídlom Kupecká 18, Nitra, IČO: 47 254 882, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Správy katastra Levice č. V 218/12 z 8. marca 2012, o kasačnej sťažnosti ďalšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/19/2012-263 z 5. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/19/2012-263 z 5. apríla 2017 z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a voči sťažovateľovi nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Žalovaný n e m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 11S/19/2012-263 z 05.04.2017 podľa § 191 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 491 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie Správy katastra Levice č. V 218/12 z 08.03.2012 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Ďalšiemu účastníkovi správny súd podľa § 169 SSP náhradu trov konania nepriznal.

2. Správny súd z administratívneho spisu zistil, že dňa 17.01.2012 bol Správe katastra Levice doručený návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností z 13.01.2012, ktorý podala Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra. Navrhovateľ žiadal, aby správa katastra povolila vklad pre navrhovateľa k nehnuteľnostiam označených ako parcela č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 3800

m2, parc. č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 5350 m2, parc. č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 4050 m2 a parc. č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 18862 m2 v podiele 1/1, parcely vedené v registri C, zapísané na LV č. XXX katastrálne územie T. Q., ktoré nadobudol od povinného subjektu LESY Slovenskej republiky, štátny podnik na základe predloženej písomnej dohody o vydaní nehnuteľností z 13.01.2012 podľa zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „zákon č. 161/2005 Z. z.“).

3. Navrhovateľ sa v návrhu, ale aj v dohode odvolával na rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 9C/138/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/232/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.12.2008.

4. Správa katastra rozhodnutím zo 14.02.2012 prerušila vkladové konanie a vyzvala navrhovateľa, aby do predložených zmlúv v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia doplnil prejav vôle účastníka konania (povinnej osoby) v zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

5. Toto rozhodnutie žalovaný zaslal aj označenej povinnej osobe (žalobca). Z pripojenej doručenky vyplýva, že žalobca si predmetné rozhodnutie prevzal 21.02.2012, avšak nebol mu zaslaný návrh na vklad. V doplnenom návrhu z 27.02.2012 navrhovateľ vkladového konania uviedol, že citovanými rozhodnutiami súdov bola nahradená vôľa povinnej osoby na vydanie nehnuteľností uvedených v predmetnej dohode. Podľa rozhodnutí navrhovateľom v súdnom konaní bola Bratislavsko-trnavská arcidiecéza, resp. Trnavská diecéza a Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra sa stalo jej právnym nástupcom, čo doložil listinami.

6. Žalobca prípisom z 22.02.2012 oznámil žalovanému, že navrhovateľ vkladového konania neuzatvoril žiadnu dohodu o vydaní nehnuteľnosti a ani iný právny úkon. Zároveň požiadal o zaslanie návrhu spolu s prílohami.

7. Žalovaný dňa 08.03.2012 vydal žalobou napadnuté rozhodnutie podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona, v zmysle ktorého povolil vklad do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam označených v návrhu v prospech navrhovateľa vkladového konania Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra na základe Dohody o vydaní nehnuteľnosti z 13.01.2012, uzavretej medzi žalobcom ako povinným a navrhovateľom vkladového konania ako oprávneným, bez bližšieho zdôvodnenia a uvedenia príslušného LV č. XXX pre katastrálne územie T. Q., na ktorom boli nehnuteľnosti vedené v čase podania návrhu (§ 1 písm. b/, bod.2 katastrálneho zákona).

8. Správny súd ďalej uviedol, že medzi účastníkmi konania zostal sporný skutkový stav a otázka výkladu § 31 katastrálneho zákona v spojení s § 161 ods. 3 OSP (účinného do 30.06.2016) na základe predložených listín navrhovateľom vkladového konania.

9. Z obsahu spisu mal správny súd za preukázané, že navrhovateľ vkladového konania Rímskokatolícka cirkev Bratislavsko-trnavská arcidiecéza si postupom podľa § 5 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z. z. podanou žalobou na Okresný súd Levice uplatnila svoj nárok na navrátenie nehnuteľností vedených na LV č. XXX v katastrálnom území T. Q. voči povinnej osobe LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, keďže k vydaniu cirkevného majetku nedošlo mimosúdne, na základe dohody o vydaní nehnuteľností, hoci zákon preferuje písomnú dohodu spísanú medzi oprávneným a povinným subjektom, ktorá dohoda (za splnenia formálnych a materiálnych náležitostí podľa reštitučného a katastrálneho zákona) predstavuje vkladu schopnú listinu na zmenu práv k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností.

10. Podľa názoru správneho súdu nebolo sporné, že podľa reštitučného zákona č.161/2005 Z. z. nedošlo k dobrovoľnému vydaniu nehnuteľností povinnou osobou, a preto oprávnený uplatnil svoj nárok na súde. Podľa priložených rozsudkov k návrhu na vklad zo strany navrhovateľa vkladového konania,

oprávnený takto postupoval a súd jeho návrhu vyhovel. Z výroku rozsudku Okresného súdu Levice vyplýva, že všeobecný súd uložil odporcovi (LESY Slovenskej republiky, štátny podnik) povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo navrhovateľovi, a to k nehnuteľnostiam zapísaným vo vložke č. XX katastrálne územie T. Q. tak, ako boli zapísané a vo výmerách podľa pozemnoknižného stavu. Uviedol, že tieto nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXX tak, ako požadoval navrhovateľ vkladového konania. Súd stanovil lehotu do troch dní. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 9Co/232/2007-792 z 09.10.2008 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

11. Správny súd poukázal na to, že katastrálny zákon zakotvuje tri druhy zápisov, vecných a iných práv k nehnuteľnostiam do katastra (vklad, záznam a poznámku), pričom každý z týchto právnych inštitútov má iné právne účinky. Podľa právnej úpravy platnej v Slovenskej republike sa k nadobudnutiu vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam vyžadujú dva úkony. Prvým úkonom je existencia platnej a účinnej verejnej listiny (napr. rozsudok súdu, kúpna zmluva, dohoda o vydaní nehnuteľností podľa reštitučného zákona č. 161/2005 Z. z. a pod.), ktorý predstavuje titul nadobudnutia práva podľa hmotného práva. Ďalším úkonom je rozhodnutie správy katastra ako správneho orgánu podľa katastrálneho zákona, ktorým sa povoľuje vklad vlastníckeho alebo iného vecného práva do katastra. Povinnosťou správy katastra preto je rozhodnúť, či sú splnené podmienky na povolenie zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra na základe vkladu práv k nehnuteľnostiam.

12. Vkladové konanie sa začína na návrh a katastrálny zákon zakotvuje obligatórne náležitosti návrhu, na základe ktorého sa vkladové konanie začína, a príkladmo uvádza prílohy návrhu, ktoré má účastník vkladového konania pripojiť k návrhu. V priebehu vkladového konania správa katastra posudzuje podstatné náležitosti príslušného právneho úkonu (zmluvného typu) z hľadiska kritérií podľa § 31 katastrálneho zákona a vykonávacej vyhlášky k zákonu. Žalovaný správny orgán v priebehu súdneho konania uviedol, že v danej veci postupoval podľa katastrálneho bulletinu č. 1/2011 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/36/2010 (žalobca poukázal na iný bulletin č. 1/2012 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo-KS-16/2006), avšak ide len o pomôcky v rámci rozhodovacej činnosti žalovaného správneho orgánu a rozhodnutie súdu sa týka konkrétnej veci. Správny súd žalovanému vyčítal, že z rozhodnutia, ktoré je predmetom súdneho prieskumu, nevyplýva, v ktorých bodoch rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ide o zhodu s prípadom podľa návrhu zo 17.01.2012 a z navrhovateľom predložených civilných rozsudkov nevyplýva, že by súdy rozhodovali podľa § 161 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), účinného do 30.06.2016. Žalovaný svoje rozhodnutie v zmysle § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) neodôvodnil. Rozhodnutie je preto podľa správneho súdu nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, pričom v konaní sa vyskytla aj iná vada, ktorá má za následok nezákonné rozhodnutie, keďže správny orgán od počiatku nekonal s účastníkom, ktorého práva podaným návrhom sú dotknuté.

13. Žalovaný správny orgán v danej veci vyhovel návrhu a povolil vklad k nehnuteľnostiam uvedeným v návrhu bez toho, aby vo veci konal s označenou povinnou osobou a do výroku svojho rozhodnutia uviedol právny titul, na základe ktorého sa má realizovať vklad, a to „Dohodu o vydaní nehnuteľnosti z 13.01.2012“, hoci takáto dohoda podľa zákona č. 161/2005 Z. z. medzi oprávneným a povinným subjektom nebola. Navrhovateľ vkladového konania odvodzuje svoj nárok od vyššie citovaných rozhodnutí Okresného súdu Levice a Krajského súdu v Nitre. Žalobca správne poukazoval na podaný návrh na vklad, obsah pripojených listín a rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, v ktorom sa nevysporiadal s otázkou, ktorá z týchto listín je vkladu schopná verejná listina a podľa ktorej listiny rozhodol o zmene práv v katastri nehnuteľností. Navrhovateľ vkladového konania tvrdil, že predložené rozsudky súdov nahrádzajú vyhlásenie vôle povinnej osoby, a preto doložil aj dohodu o vydaní nehnuteľnosti podľa zákona č. 161/2005 Z. z., ktorá mala byť uzavretá so žalobcom 13.01.2012. Správny orgán sa nevysporiadal s takýmto návrhom v zmysle § 30 katastrálneho zákona. Z výroku rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 9C/138/2006-369 vyplýva, že odporcovi LESY Slovenskej republiky, štátny podnik súd uložil povinnosť vydať a navrátiť navrhovateľovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam, nachádzajúcich sa v katastrálnom území T.. Z odôvodnenia vyplýva, že nárok bol uplatnený podľa zákona č. 161/2005 Z. z. Podľa § 42 katastrálneho zákona aj takáto verejná listina

podlieha prieskumu správneho orgánu, či nehnuteľnosti uvedené vo výroku rozsudku sú náležite individualizované, teda, či listina je spôsobilá na zápis do katastra.

14. Správny súd dospel k záveru, že treba prisvedčiť námietkam žalobcu v súvislosti s porušením procesného postupu žalovaného, keď vo veci rozhodol bez toho, aby návrh doručil druhému účastníkovi označenej dohody, a preto porušil jeho právo na rovnaké postavenie účastníka vkladového konania a dôsledne sa neriadil správnym poriadkom, na ktorý odkazuje aj katastrálny zákon. Z § 3 ods. 1 až 4 správneho poriadku vyplýva, že správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. Pre žalovaný správny orgán z § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku vyplýva povinnosť zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie, pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Stav veci je povinný zistiť presne, teda že tento musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Preto správny orgán je povinný hodnotiť každý dôkaz samostatne a následne všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov musí správny orgán náležite odôvodniť vo vydanom rozhodnutí (§ 31 ods. 5 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku).

15. Správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti, keď z napadnutého rozhodnutia nevyplývalo, na základe akých skutočností a akú správnu úvahu použil správny orgán pri vyvedení záveru, že podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu je „Dohoda o vydaní veci“ a že jej nepodpísanie zo strany žalobcu nie je prekážkou povolenia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

16. V predmetnej veci správny orgán bez ďalšieho akceptoval ako vkladu schopnú dohodu, ktorá nie je v pravom slova zmysle dohodou v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, túto svoju vlastnosť má obsiahnutú v samotnom svojom obsahu, pričom zo samotného rozhodnutia katastra nie je zrejmé, z čoho takýto jeho postup vychádza, o aké ustanovenie opiera svoj postup, keďže je zrejmé, že nešlo o typickú dohodu charakterizovanú zhodnou vôľou oboch strán, ani o formálne totožnú dohodu, v ktorej absentujúca vôľa k súhlasu zo strany jedného z účastníkov by bola nahradená ex post výrokom súdu.

17. Za daných okolností preto podľa názoru správneho súdu neobstoí len samotné konštatovanie uvedené v poučení rozhodnutia, že ide o rozhodnutie, ktorým sa vklad povoľuje, a preto nie sú opravné prostriedky povolené. Preto pokiaľ zákon pripúšťa súdny prieskum, musí rozhodnutie obsahovať základné penzum informácií zdôvodňujúcich postup správneho orgánu, umožňujúci takýto prieskum. Z uvedenej premisy možno vyvodit', že správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, musí ho natoľko konkretizovať, ako aj záver, ku ktorému dospel, aby bolo schopné súdneho preskúmania. Preto aj rozhodnutie o povolení vkladu musí okrem náležitostí uvedených v § 31 ods. 4 katastrálneho zákona spĺňať základné náležitosti uvedené v § 46 a § 47 správneho poriadku, a to je výrok rozhodnutia vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, odôvodnenie a poučenie o odvolaní.

18. V tejto súvislosti nebolo podľa správneho súdu možné prihliadnuť na argumentáciu žalovaného pripomínajúcu, že odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu (§ 47 ods. 2 druhá veta správneho poriadku), keďže je zrejmé, že takýto predpoklad vzhľadom na charakter samotnej dohody, ako aj iniciovanie následného súdneho konania jedným z jej účastníkov, splnený nie je.

19. Pokiaľ ide o námietky žalobcu v súvislosti s označenou osobou podľa predložených rozsudkov súdu a podaným návrhom na vklad, s touto otázkou sa vysporiadal Krajský súd v Nitre v predmetnom rozsudku a preto nie je potrebné tieto skutočnosti opätovne vyhodnocovať. Správny súd nemal pochybnosti, že navrhovateľ vkladového konania je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z. z.

20. Žalobca ďalej namietal lehoty v súvislosti s priznaným právom podľa súdnych rozhodnutí a podaním návrhu na vklad do katastra nehnuteľností s poukazom na § 47 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, keď dal do pozornosti trojročnú lehotu na rozhodnutie príslušného orgánu, lebo inak sa má za to, že účastníci od zmluvy odstúpili. K tomuto správny súd uviedol, že nárok, ktorý uplatnila oprávnená osoba súdnou cestou, nespadá do kategórie podľa § 47 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože ide o nárok podľa reštitučného zákona, teda nárok podľa súkromného práva a správa katastra vzhľadom na vyššie uvedené nie je inštitúcia, ktorá rozhoduje o účinnosti zmluvy, v posudzovanom prípade verejnej listiny, ktorou v danom prípade bol rozsudok súdu.

21. Vyjadrenie žalovaného uvedené v jeho podaní o presných náležitostiach rozhodnutia o povolení vkladu v zmysle § 31 ods. 4 katastrálneho zákona (čo podľa názoru žalovaného vylučuje použitie všeobecnej právnej úpravy obsiahnutej v správnom poriadku), v danom prípade podľa správneho súdu neobstojí, keďže žalovaným označený právny úkon - dohoda o vydaní veci (odhliadnuc od skutočnosti, že ďalší účastník predložil listinu nazvanú dohoda o navrátení vlastníctva) nie je dohodou v pravom slova zmysle, ale aby sa za takú považovala, museli nastať iné právne skutočnosti, na ktoré sa prihliada z úradnej povinnosti. Tieto právne skutočnosti (súdne rozsudky) mali byť premietnuté do rozhodnutia žalovaného.

22. Pokiaľ žalovaný v napadnutom rozhodnutí o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností uviedol právny úkon - dohodu o vydaní veci, nemožno tento právny úkon bez ďalšieho považovať za vkladu schopnú listinu, pretože táto nebola podpísaná obidvomi zmluvnými stranami, a preto bolo potrebné rozhodnutie žalovaného zrušiť. Žalovaný návrh a jeho prílohy v zmysle § 31 katastrálneho zákona preskúmal a dospel k záveru, že dohoda o vydaní veci obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti, pričom absentujúci prejav vôle a podpis žalobcu (ako povinného podľa dohody z 13.01.2012) nezdôvodnil tak, že tento bol s poukazom na § 161 ods. 3 OSP, účinného do 30.06.2016, nahradený výrokom právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice, ktorý bol pripojený k návrhu spolu s rozsudkom Krajského súdu v Nitre. Rovnaký právny názor vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 09.11.2015 sp. zn. 1Sžr/107/2014 v obdobnej veci, v ktorom sa odvolací senát zaoberal náležitosťami „dohody“.

23. Z uvedených dôvodov správny súd napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa § 491 SSP a § 191 ods. 1 písm. d/ SSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Správny súd uložil žalovanému povinnosť posúdiť návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podaný cirkvou, preskúmať všetky prílohy, ktoré boli k návrhu pripojené a o návrhu znovu rozhodnúť, pričom je potrebné, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené a aby obsahovalo všetky zákonom stanovené náležitosti.

24. Proti rozsudku správneho súdu podal ďalší účastník (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Ďalší účastník zároveň žiadal priznať mu nárok na náhradu trov konania.

25. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného je dostatočne určité a zrozumiteľné. Žalovaný podľa sťažovateľa správne povolil vklad do katastra nehnuteľností na základe dohody o vydaní nehnuteľnosti z 13.01.2012 poukazujúc na to, že napriek tomu, že predmetná dohoda nebola zo strany žalobcu podpísaná, tento prejav vôle žalobcu (podpis dohody zo strany žalobcu) bol nahradený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 9C/138/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/232/2007.

26. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 9C/138/2006 súd uložil žalobcovi povinnosť vydať vlastníctvo k pozemkom uvedeným v návrhu na vklad ako osobe oprávnenej, teda uložil povinnosť vyhlásiť vôľu určitým spôsobom. Nakoľko žalobca uvedenú povinnosť nerešpektoval a dohodu s cirkvou neuzavrel, nastala ex lege zákonná fikcia, v zmysle ktorej právoplatný rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 9C/138/2006 ukladajúci žalobcovi povinnosť prejavíť vôľu (vydať

vlastníctvo k pozemkom), nahradil vôľu povinnej osoby (žalobcu). V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SžoKS/16/2006 a sp. zn. 1Sžr/147/2013.

27. Rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 9C/138/2006 je teda typ rozhodnutia, ktorým dochádza k nahradeniu prejavu vôľe žalovaného a teda dohoda o vydaní nehnuteľnosti z 13.01.2012 bola spôsobilým titulom nadobudnutia vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam.

28. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sťažovateľ v kasačnej sťažnosti nerozporuje dôvody, na základe ktorých bol rozsudok správneho súdu vydaný. Rozhodnutie žalovaného bolo zrušené z dôvodu, že nebolo odôvodnené a taktiež z dôvodu, že žalovaný nedoručil návrh na vklad žalobcovi ako účastníkovi konania. Právnym posúdením veci sa z dôvodu týchto procesných väd správny súd nezaoberal. Argumentácia uvedená v kasačnej sťažnosti je preto podľa žalobcu právne irelevantná a kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť.

29. Žalobca sa nestotožnil s tvrdeniami sťažovateľa, podľa ktorých nastala ex lege zákonná fikcia, v zmysle ktorej právoplatný rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 9C/138/2006 nahradil vôľu žalobcu v dohode o vydaní veci. Výrok rozsudku Okresného súdu Levice neukladá žalobcovi povinnosť uzavrieť dohodu o vydaní veci, z ktorého dôvodu táto dohoda nemôže byť považovaná za vkladu schopnú listinu.

30. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

31. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa takisto nestotožňuje s právnym názorom správneho súdu, že žalobou napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť. Poukázal na to, že správny orgán na úseku katastra postupuje v konaní v zmysle katastrálneho zákona, ktorý ma postavenie lex specialis vo vzťahu k správne poriadku. Náležitosti rozhodnutia o povolení vkladu upravuje § 31 ods. 4 katastrálneho zákona, v ktorom je taxatívne uvedené, čo má takéto rozhodnutie obsahovať. Odôvodnenie nie je náležitou, ktorú má rozhodnutie o povolení vkladu obsahovať. Žalovaný má za to, že konal v medziach zákona, pokiaľ napadnuté rozhodnutie neodôvodňoval. Rozhodnutie o povolení vkladu bolo vydané v súlade so zákonom schválenej elektronickej forme, používanej na všetkých okresných úradoch.

32. Ďalej žalovaný uviedol, že katastrálny zákon neustanovuje žalovanému povinnosť doručiť dohodu o vydaní veci druhému účastníkovi tejto dohody.

33. Žalovaný mal za to, že v tomto prípade správne povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe dohody o vydaní nehnuteľnosti z 13.01.2012 aj napriek tomu, že podpis žalobcu v dohode absentoval, avšak bol nahradený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 9C/138/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/232/2007. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/147/2013.

34. V závere žalovaný uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s podanou kasačnou sťažnosťou a navrhol, aby bol rozsudok správneho súdu zrušený a vrátený správne súdu na ďalšie konanie.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

36. Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného č. V 218/12 z 08.03.2012,

ktorým podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam v katastrálnom území T., a to parcela č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 3800 m², parc. č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 5350 m², parc. č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 4050 m² a parc. č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 18862 m² v podiele 1/1, vedené v registri C KN, zapísané na LV č. XXX, a to na základe dohody o vydaní nehnuteľnosti z 13.01.2012 uzavretej podľa § 5 zákona č. 161/2005 Z. z. medzi účastníkmi LESY Slovenskej republiky, štátny podnik ako povinným a Rímskokatolíckou cirkvou Biskupstvo Nitra ako oprávneným.

37. Uvedená dohoda z 13.01.2012 bola podpísaná len jednou stranou, oprávnenou osobou Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra. Druhá strana dohody, povinná osoba LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, dohodu nepodpísala. Chýbajúci prejav vôle povinnej osoby nahrádzali právoplatné rozsudky Okresného súdu Levice č. k. 9C/138/2006 -369 z 12.09.2007 a Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/232/2007 -792 z 09.10.2008, ktorými bola povinnej osobe LESY Slovenskej republiky, štátny podnik uložená povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom vkladu v napadnutom rozhodnutí žalovaného, a to v prospech oprávnenej osoby Rímskokatolíckej cirkvi Bratislavsko - trnavská arcidiecéza. Uvedené rozsudky navrhovateľ vkladového konania Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra ako právny nástupca Bratislavsko - trnavskej arcidiecézy predložil žalovanému správne orgánu spolu s dohodou o vydaní nehnuteľností podľa § 5 zákona č. 161/2005 Z. z.

38. Správny súd po preskúmaní postupu a rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že pokiaľ žalovaný v napadnutom rozhodnutí o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností uviedol právny úkon - dohodu o vydaní vecí, nemožno tento právny úkon bez ďalšieho považovať za vkladu schopnú listinu, pretože táto nebola podpísaná obidvomi zmluvnými stranami s tým, že žalovaný absentujúci prejav vôle a podpis žalobcu (ako povinného podľa dohody z 13.01.2012) nezdôvodnil tak, že tento bol s poukazom na § 161 ods. 3 OSP, účinného do 30.06.2016, nahradený výrokom právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice, ktorý bol pripojený k návrhu na vklad spolu s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, ktorý rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Správny súd tiež vytkol žalovanému, že vo veci rozhodol bez toho, aby návrh doručil druhému účastníkovi označenej dohody.

39. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu kasačného bolo v medziach podanej kasačnej sťažnosti posúdiť správnosť právnych záverov správneho súdu.

40. Podľa § 22 ods. 1 katastrálneho zákona v katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu.

41. Podľa § 22 ods. 5 katastrálneho zákona v katastrálnom konaní sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, ak tento zákon alebo iný zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 31 ods. 4 katastrálneho zákona rozhodnutie, ktorým sa vklad povoľuje, obsahuje a) názov okresného úradu, ktorý rozhodol o vklade, b) číslo vkladu, c) označenie účastníkov konania, d) označenie právneho úkonu a nehnuteľností, ktorých sa právny úkon týka, e) deň, keď okresný úrad rozhodol o vklade, f) deň, keď nastali právne účinky vkladu, g) meno, priezvisko a podpis osoby, ktorá vklad povolila, h) odtlačok okrúhlej pečiatky okresného úradu.

43. V prvom rade považuje kasačný súd za potrebné uviesť, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazoval sťažovateľ (sp. zn. 1Sžr/147/2013 z 23.09.2014) a súhlasí so závermi v ňom vyslovenými, že ak žalobca (LESY Slovenskej republiky, štátny podnik) povinnosť vydať nehnuteľnosti a navrátiť vlastníctvo k nim, uloženú mu právoplatným súdnym rozhodnutím v reštitučnom konaní ako povinnej osobe v zmysle § 4 zákona č. 161/2005 Z. z. nerešpektoval a dohodu s cirkvou neuzavrel, nastáva zákonná fikcia, v zmysle ktorej právoplatný rozsudok ukladajúci povinnej osobe (žalobcovi) povinnosť vydať nehnuteľnosti a navrátiť vlastníctvo k nim, nahradil vôľu povinnej osoby (žalobcu).

44. Ako je zrejmé z napadnutého rozsudku, krajský súd nezrušil rozhodnutie žalovaného z dôvodu, že by dohoda o vydaní nehnuteľností z 13.01.2012 spolu s rozsudkami súdov vydanými v reštitučnom konaní nahrádzajúcimi vôľu žalobcu uzavrieť uvedenú dohodu (rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 9C/138/2006 -369 z 12.09.2007 a rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/232/2007 -792 z 09.10.2008) nemohla byť titulom pre povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

45. Sťažovateľ správne poukazuje na to, že právnym úkonom, ktorý je podkladom rozhodnutia o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti, je dohoda z 13.01.2012 uzavretá podľa zákona č. 161/2005 Z. z., ktorá bola vo výroku rozhodnutia žalovaného o povolení vkladu uvedená.

46. Podstatné však v prejednávanej veci je, že právny úkon, na základe ktorého má byť povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, nie je perfektný, a to z dôvodu absencie podpisu (ako súhlasného prejavu vôle) jednej zmluvnej strany tohto dvojstranného právneho úkonu, čo samo o sebe diskvalifikuje takúto listinu - právny úkon ako spôsobilý predmet zápisu práv k nehnuteľnostiam. Až právoplatné rozsudky Okresného súdu Levice č. k. 9C/138/2006 -369 z 12.09.2007 a Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/232/2007 -792 z 9.10.2008, ktoré LESOM Slovenskej republiky, štátny podnik ukladajú povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam identifikovaným v napadnutom rozhodnutí žalovaného v prospech cirkvi, nahrádzajú chýbajúci podpis LESOV Slovenskej republiky, štátny podnik ako povinnej osoby na dohode o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam z 13.01.2012 a robia túto dohodu vkladu schopnou listinou. Preto nemožno dospieť k inému názoru ako dospel správny súd v prejednávanej veci, že napadnuté rozhodnutie žalovaného o povolení vkladu nemôže byť zákonné, ak v zmysle § 1 ds. 4 písm. d/ katastrálneho zákona žalovaný označil ako právny úkon, na základe ktorého povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, len dohodu z 13.01.2012 bez označenia rozsudkov Okresného súdu Levice č. k. 9C/138/2006 -369 z 12.09.2007 a Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/232/2007 -792 z 09.10.2008, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nahrádzajú vôľu jednej zmluvnej strany tejto dohody.

47. Nepostačuje, že reštitučné rozsudky sú uvedené v samotnej dohode z 13.01.2012 a boli priložené k návrhu na vklad. Pokiaľ je v zmysle § 31 ods. 4 písm. d/ katastrálneho zákona povinnou náležitosťou rozhodnutia, ktorým sa vklad povoľuje, označenie právneho úkonu, na základe ktorého je vykonaný vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, potom je táto zákonná požiadavka naplnená len označením úplného a perfektného právneho úkonu spôsobilého vyvolať relevantné právne následky, teda takého právneho úkonu, ktorý je bez ďalšieho vkladu schopnou listinou.

48. Ak v prejednávanej veci úplnosť a platnosť dohody nastáva pôsobením účinkov vyvolaných právoplatnými rozsudkami vydanými v reštitučnom konaní, ktoré nahradili chýbajúci prejav vôle jednej zmluvnej strany tejto dohody (povinnej osoby), bez ktorého nemožno túto dohodu považovať za uzavretú, potom tieto reštitučné rozsudky predstavujú v zmysle § 31 ods. 4 písm. d/ katastrálneho zákona neoddeliteľnú súčasť právneho úkonu, na základe ktorého má byť vykonaný vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

49. Účelom vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie nie je formálne zopakovanie procesu, ale vydanie takého rozhodnutia, ktoré bude zodpovedať zákonným požiadavkám na jeho obsah, a teda dôjde k obsahovej zmene samotného výroku rozhodnutia žalovaného, ktorá má kvalitatívne posunúť napadnuté rozhodnutie do sféry nespochybniteľnej určitosti a zákonnosti. Táto kvalitatívna zmena rozhodnutia je pritom v záujme samotného sťažovateľa. V prípade, keď rozhodnutie správneho orgánu spôsobuje také vážne právne následky ako je konštituovanie vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, je na mieste požiadavka, aby takéto rozhodnutie bolo dostatočne určité a nezameniteľné, spĺňajúce všetky atribúty a náležitosti, ktoré preň vyplývajú z relevantnej právnej normy.

50. Pokiaľ správny súd vyslovil názor, že na konanie o povolení vkladu sa subsidiárne vzťahuje správny poriadok a preto aj rozhodnutie o povolení vkladu musí okrem náležitostí podľa § 31 ods. 4 katastrálneho zákona spĺňať náležitosti uvedené v § 47 správneho poriadku, kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že sa s týmto názorom nestotožňuje. Pokiaľ právna úprava obsiahnutá v katastrálnom zákone explicitne

stanovuje náležitosti rozhodnutia, ktorým sa vklad povoľuje (§ 31 ods. 4), potom sa na obsahové náležitosti rozhodnutia o povolení vkladu nevzťahuje právna úprava ustanovená v § 47 správneho poriadku, pretože v katastrálnom konaní sa postupuje podľa ustanovení správneho poriadku len vtedy, ak samotný katastrálny zákon alebo iný zákon neobsahuje vlastnú právnu úpravu (§ 22 ods. 5 katastrálneho zákona). Je preto postačujúce a v súlade s platnou právnou úpravou, ak rozhodnutie o povolení vkladu obsahuje náležitosti podľa § 31 ods. 4 katastrálneho zákona.

51. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s vyššie uvedeným právnym názorom poukazuje na svoj skorší rozsudok v obdobnej veci sp. zn. 10Sžrk/21/2018 z 28.02.2019.

52. S poukazom na závery uvedené vyššie považoval kasačný súd námietky sťažovateľa vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia správneho súdu. Z uvedených dôvodov kasačný súd kasačnú sťažnosť ďalšieho účastníka podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

53. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi ich náhradu voči sťažovateľovi priznal z dôvodu jeho úspechu v kasačnom konaní (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP). Sťažovateľ v kasačnom konaní úspešný nebol (jeho kasačná sťažnosť bola zamietnutá) a preto mu právo na náhradu trov kasačného konania neprináleží. Vzhľadom k tomu, že sa dožadoval zrušenia rozsudku správneho súdu, ktorým bolo vyhovené žalobcovi, keď na základe jeho žaloby bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušené, nemožno dospieť k inému záveru, než že v kasačnom konaní stál sťažovateľ na strane žalovaného proti žalobcovi. Posudzované z tohto pohľadu bol teda žalobca v kasačnom konaní procesne úspešný, z ktorého dôvodu je potrebné mu právo na náhradu trov kasačného konania priznať proti neúspešnému sťažovateľovi. Žalovaný, ktorý v konaní pred správnym súdom neuspel a v konaní pred kasačným súdom podporoval kasačnú sťažnosť sťažovateľa, procesne úspešným nebol a právo na náhradu trov kasačného konania mu preto neprináleží (§ 467 ods. 1 v spojení s § 168 SSP).

54. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011, § 139 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.